

za zdravím

noviny Nemocnice Poprad, a.s.

Nemocnica
Poprad, a.s.

5 | 2020

ISSN 1339-8075

POKJNÉ PREŽITIE VIANOČNÝCH SVIATKOV,

VEĽA OSOBNÝCH A PRACOVNÝCH ÚSPECHOV
V ROKU 2021 PRAJE

TROCHU MIKULÁŠSKEJ RADOSTI V NÁROČNÝCH ČASOCH

Zdravotníci v popradskej nemocnici sa aj napriek náročnej pandemickej situácii na Slovensku a vo svete rozhodli priniesť medzi pacientov trochu mikulášskej radosti. V predmikulášskom čase mohli návštěvníci nemocnice stretnúť už na triáži (triedenie pacientov) zdravotníkov v mikulášskych čiapkách, s umelými bradami alebo aj s čertovskými ochrannými štítmi. "Rovnako sme takto zaodeli personál pracujúci v mobilnom odberovom mieste. Denne tam pracuje približne 18 ľudí a testujú tam pacientov PCR aj antigénovými testami. Počty testovaných nám zo dňa na deň výrazne stúpajú. Táto práca je náročná ako fyzicky tak aj psychicky, preto sme sa snažili vytrhnúť personál zo stereotypu a ozvláštniť deň zamestnancom aj testovaným. K osobným ochranným pracovným prostriedkom im pribudli doplnky navyše. Rád by som preto podčakoval vedeniu Hypermarketu TESCO v Poprade a supermarketu TESCO v Kežmarku, ktoré nám darovali jednorázové mikulášske čiapky", uviedol generálny riaditeľ popradskej nemocnice Erik Chorvát. Ďalšie mikulášske darčeky z TESCA smerovali na detské oddelenie, kde už od rána úradoval Mikuláš. "Sme nesmierne vďační všetkým spoločnostiam, ktoré najmä v posledných dvoch mesiacoch v pravidelných intervaloch podporujú nemocnicu, darcovsky dodávajú balené minerálne vody a džúsy, ovocie, mliečne výrobky a ďalšie produkty. Ide o regionálne i nadregionálne spoločnosti. Tako vieme stále niečim navyše, prekvapením, ktoré je nečakané, opäť povzbudiť zdravotníkov a ukázať im, že na nich verejnosť myslí a podporuje ich," dodal generálny riaditeľ Nemocnice Poprad, a.s., Erik Chorvát.

NEMOCNICA POPRAD OTVORILA AMBULANCIU DETSKEJ PSYCHIATRIE

Nemocnica Poprad reaguje na zhorsujúcu sa situáciu s duševným zdravím detí a dospievajúcich a rozširuje svoju ponuku ambulantnej starostlivosti. V decembri otvorila ambulanciu detskej psychiatrie. Ide o pracovisko, ktoré sa zaoberá diagnostikou, terapiou a poradenstvom u detí a dospievajúcich do 18 rokov s podozrením na duševnú poruchu alebo s už diagnostikovanou duševnou poruchou. Na východnom Slovensku fungujú v súčasnosti spolu s popradskou ambulanciou len 3 pracoviská na plný úvazok, čo je vzhľadom na narastajúci počet pacientov nedostatočné. Spektrum diagnóz je rôznorodé, ide o neurovývojové poruchy, poruchy nálady, úzkostné poruchy, poruchy správania, ADHD, poruchy príjmu potravy, psychotické ochorenia, organické poruchy a poruchy spôsobené nadužíváním psychoaktívnych látok.

Na vyšetrenie a ošetrenie v ambulancii môže dieťa odoslať pediatrer prvého kontaktu alebo špecialista, psychológ, pedagóg alebo môže o vyšetrenie požiať aj rodič bez odporúčania odborníka.

Varovné príznaky, ktoré môžu upozorniť na prítomnosť duševnej poruchy sú najmä zmeny v nálade a v správaní, ktoré nie sú typické pre povahu dieťaťa a trvajú niekoľko dní alebo týždňov. Dieťa môže byť plačlivejšie, uzatvorené, neteší sa z vecí, ktoré mu predtým robili radost, izoluje sa od kolektívu, prejavuje nadmerný strach o seba alebo o svojich blízkych, je výbušnejšie, prejavuje sa neprimerane agresívne, zle spí, opakovane sa stáraje na telesné ľažnosti, bolesti hlavy alebo brucha, chudne alebo výrazne pribiera, príliš sa zaoberá svojím vzhľadom alebo naopak, zanedbáva bežnú starostlivosť o seba, zhŕšuje sa školský výkon, robí alebo hovorí veci, ktoré zdanlivo nemajú zmysel, vyhľadáva rizikové aktivity, porušuje zákony, často hovorí o nezmyselnosti života alebo o myšlienkach na ukončenie života. U detí v predškolskom veku sa stretávame hľavne s podozrením na vývinové poruchy, čiže poruchy autistického spektra alebo narušenú komunikačnú schopnosť. Rodičia si môžu všimnúť odlišný vývoj dieťaťa v porovnaní s ostatnými súrodencami alebo s inými detďmi, problémy v komunikácii a v sociálnej interakcii, zvláštnosti v hre a v záujmoch dieťaťa.

Tieto ľažnosti by mali viest k návštive odborníka, psychológova alebo psychiatra, ktorý rozhodne o vhodnom postupe, podľa charakteru poruchy môže navrhnuť farmakoterapiu alebo psychoterapeutickú liečbu, režimové opatrenia, prípadne

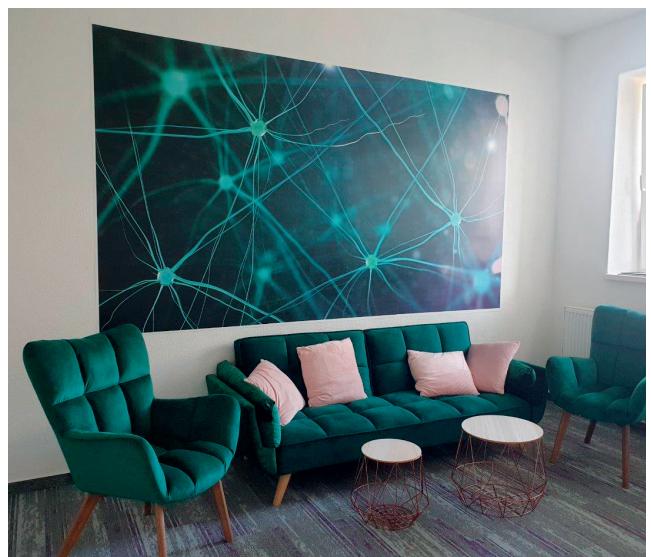
odporúčať špeciálnopedagogické vedenie a podobne.

Ambulancia úzko spolupracuje s ambulanciou klinického psychológa, s pediatrickým oddelením a s centrom špeciálnopedagogického poradenstva v Poprade. Je otvorená počas pracovných dní v čase od 7:30 do 14:30. Rodičia prinesú správy z predchádzajúcich vyšetrení, v prípade, ak dieťa odosiela iný odborník, prinesú výmenný lístok s odporučením, pacienti však môžu byť vyšetrení aj bez výmenného lístku. Objednať sa môžu na telefónnom čísle 052/ 7125 655, prípadne na mailovej adrese detska.psychiatria@nemocnicapp.sk.

Ambulancia detskej psychiatrie sa nachádza v pavilóne kožného stacionára na 2. poschodí.

Nemocnica Poprad, a. s., požiadala o zazmluvnenie ambulancie všetky tri poistovne, v tejto chvíli má podpísané zmluvy s poistovňami Union zdravotná poistovňa, a. s., a Všeobecná zdravotná poistovňa, a. s. Poistenci DÔVERA zdravotná poistovňa, a. s., platia za vyšetrenie podľa Cenníka Nemocnice Poprad, a. s., prípadne cestou svojej poistovne žiadajú ešte pred návštavou ambulancie o súhlas s vyšetrením.

MUDr. Magdaléna Fúlopová, Ambulancia detskej psychiatrie

TYPY TESTOV POUŽÍVANÝCH PRI DIAGNOSTIKE OCHORENIA COVID-19

Včasná a presná laboratórna diagnostika ochorenia COVID-19 zohráva klúčovú úlohu pri spomaľovaní a monitorovaní pandémie, preto je a nadálej aj bude veľmi dôležité testovanie.

Momentálne najspoľahlivejšou metódou je priame stanovenie vírusu tzv. metódou PCR.

Na získanie orientačného výsledku, najmä v teréne a bez zázemia laboratórií, je možné použiť aj rôzne typy tzv. rýchlotestov. Už z názvu je jasné, že cieľom ich použitia je rýchle získanie výsledku v priebehu 10 - 30 minút. Aj takýto typ testu má opodstatnenie, ak sa použije pri správnej osobe a v správnom čase.

Momentálne veľmi zaujímavým doplnkom je test na protílátky, ktorý však neslúži ako náhrada PCR testu (výter z nosa a nosohltana) alebo náhrada antigénového testu. V prípade testu na protílátky sa vyšetruje vzorka žilovej krvi (sérum). Test môže pomôcť identifikovať už prekonanú infekciu v minulosti (min. pred 3 – 4 týždňami) alebo bezpríznakovú infekciu s negatívnym výsledkom PCR testu.

Ponuka Nemocnice Poprad, a. s.

RT-PCR TEST

Test je založený na detekcii nukleovej kyseliny vírusu. Skratka RT-PCR znamená polymerázovú reťazovú reakciu v reálnom čase. Po výtere z nosa a hrdla sa materiál laboratórne spracuje. Vyšetrenie je vysoko citlivé a špecifické. V diagnostike SARS-CoV-2 je RT-PCR momentálne zlatým štandardom. Samotný test od spracovania odobrenej vzorky od pacienta až po výsledok trvá niekoľko hodín.

Mobilné odberové miesto Nemocnice Poprad, a. s., ponúka PCR testy na COVID-19 pre samoplacov počas pracovných dní. Objednať sa môžete na telefónnych číslach **0948 872 903**, **0948 134 175** (volajte počas pracovných dní od 8.00 do 15.00) alebo mailom na mom.poprad@nemocnicapp.sk, pcr@nemocnicapp.sk. **Cena vyšetrenia je 65,- €.** Platbu za vyšetrenie realizujte pred testovaním v lekárni Nemocnice Poprad, a. s., elektronicky. Do priestoru odberového miesta prichádzajte podľa presného času objednania. Výsledok testu Vám bude zaslaný elektronicky. Preto je dôležité zadať pri objednávaní správnu e-mailovú adresu a telefónne číslo.

AKO ČÍTAŤ VÝSLEDKY TESTU?

Pozitívny test:

Testovaná osoba má akútnu infekciu COVID-19.

Negatívny test:

Testovaná osoba nie je v súčasnosti nakazená vírusom.

Vírus nie je prítomný v mieste, z ktorého bol odobraný ster (práve preto sa odoberá vzorka aj z nosa aj z úst). Ochorenie je v príliš rannom štádiu alebo už prebehlo a je príliš neskoro. V neskoršom štádiu vírus putuje nižšie a môže sa stať, že aj keď je prítomný v plúcach, v hltane a nosohltane sa nenachádza. Negatívny výsledok neznamená, že test bude negatívny aj na druhý deň alebo o niekoľko dní a v prípade objavenia sa príznakov ochorenia alebo kontaktu s pozitívne testovaným, je potrebné test opäť zopakovať.

Táto metóda dokáže zachytiť len prebiehajúcu infekciu, keď sa už vírus v organizme nenachádza, nedokáže ho zachytiť. Na identifikovanie pacientov, ktorí sa už vyliečili z ochorenia COVID-19, táto metóda nie je vhodná. Doplňkovou metódou sú v takomto prípade testy na protilátky.

ANTIGÉNOVÝ KVALITATÍVNY RÝCHLOTEST

Tento test je určený na detekciu antigénu z vírusu SARS-CoV-2 u osôb podozrivých na COVID-19. Test je určený iba na profesionálne použitie. Cieľový antigen je antigen nukleokapsidu. Test je určený ako vyhľadávaci (skríningový) test na zistenie prítomnosti antigénov SARS-CoV-2 u pacientov s klinickými príznakmi ochorenia COVID-19 a neslúži ako náhrada PCR testu. Odporúča sa testovať do 6 dní od nástupu klinických príznakov ochorenia. Odber sa vykonáva z nosohltanu sterilným tampónom.

Tento test je k dispozícii širokej verejnosti v Mobilnom odberovom mieste v Nemocnici Poprad, a. s., počas pracovných dní od 8.00 do 15.00, posledný odber je o 14.40.

ANTIGÉNOVÝ KVANTITATÍVNY RÝCHLOTEST (vyšetrenie antigénu SARS-CoV-2 imunofluorescenčným rýchlotestom)

Pri antigénovom rýchloteste sa vyšetruje prítomnosť antigénu SARS-CoV-2 imunofluorescenčným rýchlotestom s vyhodnotením na analyzátori. Opäť ide o vyhľadávaci test na zistenie prítomnosti antigénov SARS-CoV-2 v nosohltane pacientov s klinickými príznakmi ochorenia COVID-19. Test neslúži ako náhrada PCR testu a odporúča sa testovať do 6 dní od nástupu klinických príznakov ochorenia.

V tejto chvíli tento test prioritne využívame pre pacientov prichádzajúcich na hospitalizáciu cez urgentný príjem.

potvrdenie prekonanej infekcie. Hladina protilátkov triedy IgM poskytuje informáciu o skorom štádiu infekcie. Tvorba IgM protilátkov proti vírusu SARS-CoV-2 je možná už od 5. dňa po objavení symptómov ochorenia, najčastejšie však medzi 10. – 13. dňom po nástupe príznakov. Prítomnosť týchto protilátkov môže svedčiť o akútnej infekcii nie sú však jej priamym dôkazom. IgG protilátky proti vírusu SARS-CoV-2 sa tvoria v neskoršej fáze ochorenia COVID-19, približne od 14. dňa. Tvoria sa aj u ľudí bez klinických príznakov infekcie SARS-CoV-2. Pretrvávajú v organizme niekoľko mesiacov po infekcii. Dávajú preto odpoved', že ste infekciu prekonali, či už s klinickými príznakmi alebo bez nich. Naďalej však zatial nie je známe, či prítomnosť protilátkov zabezpečuje aj následnú imunitu proti SARS-CoV-2.

Vyšetrenie neslúži ako náhrada PCR testu z výteru z nosa a nosohltana. Testy môžu pomôcť identifikovať už prekonanú infekciu v minulosti (min. pred 3 – 4 týždňami) alebo bezpríznakovú infekciu s negatívnym výsledkom PCR testu.

Na vyšetrenie je potrebné objednať sa mailom na protilatky@nemocnicapp.sk alebo telefonicky na 0905 869 128.

AKO ČÍTAŤ VÝSLEDOK TESTU?

Pozitívny test:

Prítomnosť protilátkov v krvi znamená pravdepodobne pozitívny výsledok na ochorenie COVID-19 v minulosti.

Prítomnosť protilátkov nemusí nevyhnutne znamenať, že protilátky a teda aj vy ste bojovali s ochorením COVID-19, ale sa vytvorili kvôli inej infekcii či ochoreniu. Preto je pre potvrdenie ochorenia potrebné zvážiť aj rizikové faktory. Ak sa testovaná osoba s koronavírusom nestretla, je len veľmi malá pravdepodobnosť, že toto ochorenie prekonala.

Negatívny test:

Testovaná osoba nemá protilátky na COVID-19, a teda s veľkou pravdepodobnosťou nemá voči ochoreniu imunitu.

Ked'že tvorba protilátkov trvá určitý čas, ak bola vzorka krvi odobraná príliš skoro po infekcii, negatívny výsledok nemusí znamenať neprítomnosť ochorenia COVID-19. Po zvážení rizikových faktorov a symptómov je v takomto prípade potrebné test zopakovať.

TEST NA PROTILÁTKY

(kvantitatívne vyšetrenie na protilátky triedy IgG a IgM)

Vyšetrenie hladiny protilátkov triedy IgG je zamerané na

Antibiotická rezistencia a COVID-19

Antibiotiká sú účinné výlučne pri liečbe bakteriálnych infekcií. Fungujú rôznymi spôsobmi, buď zabíjaním baktérií, alebo zastavením ich množenia. Lekár by mal predpisovať antibiotiká pacientovi len v prípade podezrenia na bakteriálnu infekciu a ak je pravdepodobné, že antibiotiká sú najúčinnejším spôsobom liečby infekcie.

Baktérie môžu získať odolnosť voči antibiotikám (rezistenciu). Rezistentné baktérie sa množia aj v prítomnosti antibiotík. Rezistencia je vlastne pre baktérie výhodná. Vzhľadom na to, že stále viac ľudí užíva antibiotiká na liečbu infekcií, narastá aj množstvo baktérií rezistentných (odolných) voči antibiotikám.

Antibiotiká neliečia vírusové ochorenia ako je chrípka alebo COVID-19!

Antibiotiká pôsobia len voči **bakteriálnym infekciám**.

Nevhodné užívanie antibiotík navyše zvyšuje riziko antibiotickej rezistencie, ktorá spôsobuje, že aj mierne infekcie môžu byť pre nás všetkých nebezpečné.

Kedy môžu byť pacientom s COVID-19 podávané antibiotiká?

Antibiotiká by mali byť podávané len pacientom vo väčnom stave, ktorí majú príznaky komplikujúce bakteriálnu infekciu. Bakteriálne komplikácie sú v súčasnosti popisované u 8 % hospitalizovaných pacientov s COVID-19.

O užívaní antibiotík sa poraďte so svojím lekárom!

Antibiotiká užívajte, len ak vám to odporúča lekár.

Nezabúdajte – dodržujte spôsob užívania (pravidelné intervaly) a predpísaný čas užívania. Neskracujte dobu užívania v snahe zabezpečiť si antibiotiká na neskôr.

Zdroj: www.euro.who.int/en/countries/slovakia
[a www.szu.cz](http://www.szu.cz)

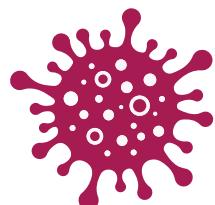

Kľúčom je správna diagnóza!

Pre liečbu je nevyhnutná správna diagnóza. Testovanie pomáha odlišiť vírusové infekcie (ako napríklad infekcie spôsobené vírusom spôsobujúcim ochorenie COVID-19) od bakteriálnych infekcií. Vďaka tomu je oveľa menej pravdepodobné, že antibiotiká budú predpisované a užívané zbytočne, čo ďalej zníži riziko antibiotickej rezistencie a optimalizuje starostlivosť o pacientov.

72 %

72 % pacientov s COVID-19 dostáva antibiotickú liečbu neodôvodnenie alebo z preventívnych dôvodov.

Vždy dodržujte zásady správnej hygieny!

Hygiena rúk je v čase epidémie COVID-19 kľúčová. V domácom prostredí aj v prostredí zdravotníckych zariadení dbajte na dôkladnú hygienu rúk – pravidelne si umývajte ruky. Kýchajte a kašíte do laktovej jamky alebo vreckovky, ktorú následne vyhodite do uzatvárateľného koša.

Hygiena rúk je jedným z najúčinnejších opatrení, ako zamedziť šíreniu pôvodcov mnohých infekcií, vrátane organizmov odolných voči antibiotikám.

NEMOCNICU V TÝCHTO NÁROČNÝCH ČASOCH SPONZORSKY PODPORUJÚ

Mesto
POPRAD

TESCO

kofola
original

SAVENCIA
FROMAGE & DAIRY

Dakujeme.

Za zdravím

občasník pre klientov Nemocnice Poprad, a. s. Vydáva Nemocnica Poprad, a. s. Šéfredaktorka: PhDr. Sylvia Galajda. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Nemocnica Poprad, a. s., Banická 803/28, 058 45 Poprad. IČO: 36513458. Telefóny: sekretariát 052/7125 767, ústredňa 052/7125 111, fax: 052/7125 555, inzercia a podhetky 0905 869 128.

E-mail: sekretariat@nemocnicapp.sk. Rozširuje Nemocnica Poprad, a. s. Nevyžiadane príspisy a fotografie redakcia nevracia, vyhľaduje si právo krátenia príspievkov. Pre-press: REPROGRAPH studio, s.r.o., Poprad. Tlač: TYPOPRESS-TLAČIAREŇ s.r.o. • Dátum vydania: december 2020 • ročník vydávania: 7. ročník • evidenčné číslo: EV 5073/14 • ISSN 1339-8075